

PAŹDZIERNIK 2018

PRZYSTANEK HISTORIA

Centrum Edukacyjne IPN im. Janusza Kurtyki

- WYSTAWY
- KLUB „GROTA”
- LEKCJE Z HISTORII NAJNOWSZEJ
 - SPOTKANIA Z KSIĄŻKĄ
 - CZYTELNIĄ I KSIĘGARNIA
 - KONFERENCJE
 - WYKŁADY
 - WARSZTATY

► 18 WRZEŚNIA – 4 PAŹDZIERNIKA

Wystawa **Instytut Józefa Piłsudskiego w Ameryce – historia i zbiory polskiej instytucji w Nowym Jorku** przygotowana przez Biuro Edukacji Narodowej IPN.

Instytut Józefa Piłsudskiego w Ameryce z siedzibą w Nowym Jorku, założony 4 lipca 1943 r., jest jedną z najbardziej zasłużonych polskich instytucji archiwalno-naukowych za granicą. Wystawa prezentuje bogate zbiory tej placówki i jej znaczenie dla polskiej kultury.

Można na niej zobaczyć m.in. zdjęcia dzieł sztuki Wojciecha Kossaka – Józef Piłsudski na Kasztance czy zegara z Józefem Piłsudskim na Kasztance.

► 5-27 PAŹDZIERNIKA

Wystawa prac dyplomowych uczniów szkół plastycznych – laureatów ogólnopolskiego konkursu **Jeszcze Polska...** ogłoszonego z okazji setnej rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę.

Organizatorzy: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Centrum Edukacji Artystycznej oraz Zespół Państwowych Szkół Plastycznych w Warszawie.

► 1 PAŹDZIERNIKA (PONIEDZIAŁEK), GODZ. 19.00

Z wiatrem - koncert utworów Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w wykonaniu Sławomira Zygmunta. Koncert, odbywający się w przeddzień 74. rocznicy kapitulacji Powstania Warszawskiego, poświęcony jest pamięci powstańców oraz cywilnej ludności Warszawy. „Sławomir Zygmunt – muzyk i kompozytor z kręgu piosenki literackiej, folkowej i poetyckiej. Warszawiak, wychował się na Czerniakowie, jego dziadkowie mieszkali w tej samej kamienicy, co Krzysztof Kamil Baczyński. Píše scenariusze, muzykę teatralną i filmową. Występował m.in. z Antoniną Krzysztoń, Tadeuszem Rossem, Janem Pietrzakiem, Przemysławem Gintrowskim, Maciejem Zembatym, Johnem Porterem i kabaretem OT.TO.”

► 2 PAŹDZIERNIKA (WTOREK), GODZ. 13.00

Promocja albumu Wojciecha Kujawy **A miało być tak pięknie...** Historia Ewy i Jerzego Stolarskich. W dyskusji udział wezmą: Prezes IPN dr Jarosław Szarek, Dyrektor Archiwum IPN Marzena Kruk,

autor książki Wojciech Kujawa oraz Marianna Jedlińska – przyjaciółka Ewy Stolarskiej.

Album przedstawia losy dwójki młodych ludzi, urodzonych w latach 20., którzy w czasie wojny prowadzili działalność konspiracyjną i walczyli w Powstaniu Warszawskim, w trakcie którego wzięli ślub. Przeżyli wojnę i obozy jenieckie, a po dwóch latach pobytu w Wielkiej Brytanii zdecydowali się na powrót do Ojczyzny. Po kilku miesiącach marzeń, planów, rozmów o dzieciach do drzwi ich domu zapukał Urząd Bezpieczeństwa...

► 3 PAŹDZIERNIKA (ŚRODA), GODZ. 12.00

Konferencja naukowa **Polska -Poczta – Państwo: dzieje narodowej tożsamości** zorganizowana przez Zarząd Poczty Polskiej S.A. oraz Instytut Pamięci Narodowej.

► 3 PAŹDZIERNIKA (ŚRODA), GODZ. 18.00

Spotkanie z cyklu **Powróćmy do korzeni** – pokaz filmu Rafała Wieczyńskiego **Zwycięzcy nie umierają** - opowieść o księdzu Jerzym.

Gościem Jędrzeja Lipskiego będzie dr Milena Kindziuk -dziennikarka, publicystka, autorka m.in. biografii bł. ks. Jerzego Popiełuszki **Świadek prawdy**. dziennikarka, publicystka. Film dokumentuje życie, męczeństwo i niezwykły kult, jakim otaczany jest ksiądz Jerzy Popiełuszko. W ten sposób zyskujemy pojęcie o domu, z którego wyszedł, o charakterze jego kapłaństwa, a także o rozmiarze prześladowań, jakim był poddany ksiądz Jerzy i Kościół w okresie PRL-u.

► 4 PAŹDZIERNIKA (CZWARTEK), GODZ. 17.30

Pierwsze spotkanie z nowego cyklu **Tajemnice bezpieki**. O nowych wątkach głośnej afery Funduszu Obsługi Zadłużenia Zagranicznego dyskutować będą dr Piotr Nisztor, Witold Gadowski i prowadzący Piotr Woyciechowski.

Czym była Służba Bezpieczeństwa? Jak powstała, czym się zajmowała, jakie są dzisiaj konsekwencje jej działań? Czy wiemy o niej już wszystko? Na te i inne pytania spróbujemy odpowiedzieć w cyklu **Tajemnice bezpieki** poświęconym historii organów bezpieczeństwa państwa. Spotkania z udziałem zaproszonych specjalistów – historyków, politologów i dziennikarzy – prowadzi Piotr Woyciechowski, publicysta i politolog.

► 9 PAŹDZIERNIKA (WTOREK), GODZ. 17.00

Uroczysty wernisaż wystawy pokonkursowej *Jeszcze Polska...*

► 11 PAŹDZIERNIKA (CZWARTEK), GODZ. 18.00

Spotkanie z cyklu *Kościół-naród-państwo czyli niezwykły wiek XX w dziejach Polski*. O elitach II Rzeczypospolitej dyskutować będą:

prof. Janusz Odziemkowski, ks. prof. Dominik Zamiatała oraz prowadzący – prof. Jan Żaryn.

Kościół-naród-państwo czyli niezwykły wiek XX w dziejach Polski

to seria dyskusji poświęconych ważnym, choć niekiedy mniej znanym, wydarzeniom i postaciom z najnowszych dziejów Polski.

► 13 PAŹDZIERNIKA (SOBOTA), GODZ. 11.00

Urodziny Niepodległej – zajęcia z cyklu *Rodzinną Sobota*.

Na wspólne świętowanie zapraszamy dzieci w wieku 6-10 lat wraz z rodzicami.

Tegoroczna odsłona cyklu *Rodzinną Sobota* związana jest obchodami 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości w listopadzie 2018 roku. W poprzednim roku szkolnym uczestnicy poznawali historię Polski i Polaków pod zaborami, natomiast w obecnym opowiemy dzieciom jak to się stało, że Polska odzyskała niepodległość oraz jak żyło się w naszym kraju w pierwszych latach po jego odrodzeniu.

► 15 PAŹDZIERNIKA (PONIEDZIAŁEK), GODZ. 18.00

Pokaz filmu dokumentalnego Tadeusza Arciucha i Macieja Wojciechowskiego *Niedokończone msze wołyńskie* o losach polskiego duchowieństwa i ludności cywilnej na Kresach.

Po projekcji odbędzie się dyskusja z udziałem Ewy Siemaszko, ks. prof. Józefa Mareckiego oraz Macieja Wojciechowskiego.

Prowadzenie: Rafał Ziemkiewicz.

► 16 PAŹDZIERNIKA (WTOREK), GODZ. 17.00

Prezentacja książki Szymona Sławińskiego *Róża*

o Matce Elżbiecie Róży Czackiej, założycielce Dzieła Lasek.

Rozmowę z s. Radosławą Podgóorską oraz Weroniką Żurowską poprowadzi Sylwia Krasnodębska.

Powołane przez Matkę Elżbietę Czacką Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek Służebnic Krzyża i Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi, od 100 lat tworzą Dzieło Lasek, które otacza wszechstronną edukacją i opieką kolejne pokolenia niewidomych. Książka opowiada o jej młodych latach, które poznajemy ze współczesnej perspektywy jednej z wychowanek internatu, Zuzi. Losy bohaterki w przedziwny sposób krzyżują się. Jest to opowieść o przemianie młodej hrabianki w dojrzałą kobietę, która utraciwszy wzrok, postanowiła oddać życie Bogu i ofiarować je za fizyczną i duchową ślepotę ludzi. Tą decyzją odmieniła los tysięcy niewidomych osób w Polsce.

► 17 PAŹDZIERNIKA (ŚRODA), GODZ. 17.30

Jak rodziła się zorganizowana przestępczość? – dyskusja

z cyklu *Historia zza kulis*. Gośćmi Rafała Dudkiewicza będą:

były funkcjonariusz CBS Piotr Wróbel, dziennikarz śledczy Rafał Pasztelański oraz historycy: dr Witold Bagieński i dr Karol Nawrocki.

W latach 90. polską rzeczywistość społeczną paraliżowała działalność grup przestępczych. Polska była podzielona na strefy wpływów.

Najczęściej padały nazwy podwarszawskich miejscowości, z których wywodzili się dwa najgroźniejsze i najgłośniejsze gangi: Pruszków i Wołomin. Historia tych grup sięga głębokiego PRL-u, a wielu znanych gangsterów było wcześniej współpracownikami MO i SB.

► 18 PAŹDZIERNIKA (CZWARTEK), GODZ. 10.00

Konferencja naukowa *Warszawiacy wobec niepodległości. Działania mieszkańców Warszawy na rzecz odradzenia się Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1914-1921*. Organizatorem konferencji jest Oddziałowe Biuro Badań Historycznych IPN w Warszawie.

► 18 PAŹDZIERNIKA (CZWARTEK), GODZ. 17.30

Promocja książki Damiana Karola Markowskiego *Anatomia strachu*.

Sowietyzacja obwodu lwowskiego 1944-1953. Studium zmian polityczno-gospodarczych. W dyskusji udział wezmą:

prof. dr hab. Romuald Turkowski, prof. dr hab. Grzegorz Motyka oraz autor. Prowadzenie: dr hab. Jan Szumski.

Książkę poświęcono głębokim i radykalnym przemianom, które miały miejsce na terenie obwodu lwowskiego po II wojnie światowej. W krótkim czasie – niespełna władze sowieckie zdołały radykalnie zmienić obraz wielonarodowego i wielokulturowego polsko-ukraińskiego pogranicza

oraz – przede wszystkim – miasta Lwowa, przekształconego w główny ośrodek przemysłowy i polityczny Zachodniej Ukrainy.

SPOTKANIE NR 13

▶ 19 PAŹDZIERNIKA (PIĄTEK), GODZ. 17.30

Prezentacja książki Katarzyny Wróblewskiej **Rajd Katyński. Twardziele z Polską w sercach** opublikowanej przez wydawnictwo Fronda.

Książka jest osobistą relacją z Rajdów Katyńskich – autorka ukończyła ich dziesięć, dwukrotnie pełniąc funkcję komandora.

W siedemnastu dotychczasowych edycjach rajdu uczestniczyło już prawie siedemset pięćdziesiąt osób, w tym ponad sto kobiet. Trasa co roku jest nieco inna, lecz zawsze obejmuje miejsca związane ze zbrodnią katyńską i historią Polski na Kresach Wschodnich, a także kontakt z Polakami mieszkającymi na tych terenach.

SPOTKANIE NR 14

▶ 23 PAŹDZIERNIKA (WTOREK), GODZ. 18.00

Prezentacja książki Barbary Świtalskiej-Starzeńskiej **Człowiek szalony**. Andrzej Niemojewski (1864-1921) opublikowanej przez wydawnictwo UKSW.

Prof. Niemojewski był poetą, pisarzem, publicystą, politykiem i działaczem społecznym, a także wolnomyślicielem i wolnomularzem. Przede wszystkim Andrzej Niemojewski został zapamiętany jako założyciel, redaktor i wydawca warszawskiego periodyku „Myśl Niepodległa” (1906–1931).

SPOTKANIE NR 15

▶ 24 PAŹDZIERNIKA (ŚRODA), GODZ. 17.30

Pierwsze spotkanie z cyklu **Solidarność wielkich zakładów pracy**. Prowadzenie: dr Jarosław Szarek. NSZZ „Solidarność” to prawdziwy fenomen: wielomilionowy związek zawodowy, autentyczna reprezentacja ludzi pracy, a zarazem organizacja polityczna funkcjonująca demokratycznie w niedemokratycznym państwie. Kolebką „Solidarności” były wielkie zakłady pracy, m.in. Stocznia Gdańska, Stocznia Szczecińska, śląskie kopalnie czy zakłady mechaniczne w Ursusie, w których latem 1980 r. rozpoczęły się masowe strajki. Ich wyjątkowa forma – wyraz solidarności z innymi protestującymi zakładami z różnych branż – nie tylko dał „Solidarności” nazwę, lecz przede wszystkim przesądził o jej unikatowym charakterze.

SPOTKANIE NR 16

▶ 25 PAŹDZIERNIKA (CZWARTEK), GODZ. 17.30

Skąd przychodzą Mazurzy? Skąd przychodzą Warmiacy?

– pierwsze spotkanie z cyklu **Na północ od Warszawy**.

Warmia i Mazury w XX w. Gościem dr Waldemara Brendy będzie dr Jerzy Kiełbik, dyrektor Ośrodka Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie.

Warmia i Mazury to nie tylko kraina jezior, Smętka, gotyckich kościołów i zamków. To region o trudnej i bolesnej historii – od XIX-wiecznego kulturkampfu, przez zniszczenia w czasie I wojny światowej i międzywojenną biedę, aż po koszmar II wojny światowej i powojennych przesiedleń ludności, okres grabieży, terroru i strachu. Ślady historycznych dramatów są widoczne do dziś.

SPOTKANIE NR 17

▶ 29 PAŹDZIERNIKA (PONIEDZIAŁEK), GODZ. 17.30

Promocja trzeciego tomu **Pro Memoria** – dzienników Prymasa Stefana Wyszyńskiego. **Pro Memoria** to pierwsze całościowe wydanie zapisków prymasa Stefana Wyszyńskiego z lat 1948–1981, unikatowe świadectwo niestrudzonej działalności prymasa oraz niekwestionowanego autorytetu społecznego i rzecznika praw narodu. Edycja powstała dzięki współdziałaniu Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Instytutu Prymasa Wyszyńskiego i Instytutu Pamięci Narodowej.

SPOTKANIE NR 18

▶ 30 PAŹDZIERNIKA (WTOREK), GODZ. 17.30

Obozy dla uchodźców w obszarze zainteresowania wywiadu PRL

– dyskusja z cyklu **Tajemnice wywiadu**. Gośćmi Witolda Gadowskiego będą prof. Janusz Wróbel i dr Łukasz Wolak.

Tajemnice wywiadu to już trzecia edycja niezwykle popularnego cyklu, który przybliży dzieje polskiego wywiadu i kontrwywiadu w XX w. Spotkania prowadzi Witold Gadowski – dziennikarz śledczy

OBSERWUJ NAS
NA TWITTERZE

▶ TWITTER.COM/PRYZYSTANEKH

Przystanek Historia
Centrum Edukacyjne IPN
im. Janusza Kurtyki

ul. Marszałkowska 21/25
00-628 Warszawa
tel. 22 576 30 04
www.przystanekhistoria.ipn.gov.pl
www.facebook.com/przystanek.historia
twitter.com/PrzystanekH

zapraszamy
poniedziałek – piątek 9:00 – 20:00
sobota 9:00 – 14:00

biblioteka/czytelnia
poniedziałek – piątek 9:00 – 18:00

księgarnia
poniedziałek – piątek 10:00 – 19:00